

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΗ

4

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1979
Δευτέρα Περίοδος — άριθμ. φύλλου 104

Ίδιοκτήτης - Έκδοτης - Διευθυντής
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΜΙΝΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : Ίπποκράτους 52 — 54 όροφ. 4ος
Τηλέφ. Διευθύνσεως - Συντάξεως 3630.308

Τιμή φύλλου
Δραχμαί 25

ΜΙΑ ΠΟΛΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΩΡΗΣΕ Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΜΑΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Σ.Ε.Λ. κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΜΙΝΗΣ

■ Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ, ΟΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΑΦΗΓΗΣΗ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΗΝ ΔΙΔΑ ΕΛΙΖΑ ΚΑΣΤΑΝΗ ■

«Η λογοτεχνία στή χώρα μας σάν πνευματικό λειτούργημα βρίσκεται σέ ύψηλή στάθμη, σάν κοινωνική αποστολή καί αναγνώριση σέ αξιοθρήνητα επίπεδα»

Τονίζει ο Πρόεδρος του «Σ.Ε.Λ.», σέ κάποια έρώτηση καί συνεχίζει μέ ένα πληθος από έμπειρίες, διαπιστώσεις, προσωπικά του βιώματα καί έντυπώσεις, από τόν πολύπλευρο καί ευαίσθητο κόσμο του πνεύματος, πού συγκεντρώνονται στίς έκατο έρωτήσεις πού ακολουθούν

«Θά άναπτύξω περισσότερο καί ιδιαίτερο στίς έπορχίες, τούς ιδεολογικούς καί πνευματικούς άγώνες»

«Τό ελληνικό κοινό πειθαρχεί στούς όμιλητές πού μπορούν νά τό υποβάλλουν πνευματικά, μέ τό στοιχείο της άληθινής γνώσης, της άντικειμενικής λογικής καί του βαθύ ιδεολογικού στοχασμού»

ΕΛΙΖΑ ΚΑΣΤΑΝΗ

● Τό τηλέφωνο άρχισε νά κτυπά μία - δυό φορές κι έπειτα μία φωνή μεταλλική άπάντησε...

— Λέγετε, παρακαλώ...
— Θά ήθελα τόν κ. Κομίνη.
— Μάλιστα! .Ο ίδιος...

— Είμαι δημοσιογράφος σέ έφημερίδα της Θεσσαλονίκης. Τό άεροπλάνο μου, πρόκειται νά πετάξει σέ λίγες ώρες γιά τήν Αθήνα καί έπιθυμώ νά σας συναντήσω γιά μία άποκλειστική συνέντευξη, της έφημερίδας μου.

— Θά σας περιμένω, πού άπάντησε ευγενικά.

● Αργά τό άπόγευμα έφθασα στην Αθήνα. Καθώς τό ταξι με πήγαινε στην όδo Ίπποκράτους, προσπάθησα νά φιλοτεχνήσω τό πορτραίτο του Προέδρου τών Λογοτεχνών, όπως τό είχα φαντασθεί. Ήταν κάπως δύσκολο, γι' αυτό προτίμησα νά κυττάζω τούς δρόμους πού ήσαν λουσμένοι σ' έναν ζεστό φθινοπωρινό ήλιο.

● Αργότερα χτυπούσα τό κουδούνι της πόρτας του. Μου άνοιξε ένας νέος, προφανώς υπάλληλος. Με πέρασε στο γραφείο καί πήγε νά ειδοποιήσει τόν πρόεδρο γιά τήν άφίξη μου.

Κάθησα στον καναπέ κυττάζοντας τόν χώρο πού ήσαν γεμάτοι από πίνακες, βιβλία καί τιμητικά διπλώματα.

Πάνω στο πелώριο γραφείο του, υπήρχε μία κορνίζα με τήν φωτογραφία του, πολλά χρυσά σκάρπια, ένα σέ μία άκρη άχνιζε καρτερικά ό καφές. Όλόγυρα δέσποζε τό λεπτό, προσωπικό του γούστο. Σηκώθηκα καί τράβηξα στην τύχη ένα βιβλίο από τήν βιβλιοθήκη. Ήταν μία δική του ποιητική συλλογή πολύ παλαιά, τυπωμένη τό 1958 με γενικό τίτλο «Γύρω άπ' τή σκέψη μου».

— Καλώς ήρθατε, στην Αθήνα.

● Αναπήδησα ξαφνιασμένη καί στράφηκα νά τόν κυττάζω. Είχε αυτό πού συνάρπαζε καί τόν έκανε άκαταμάχητα γοητευτικό. Ήταν γύρω στα σαράντα Ψηλός, λεπτός καί κομψός.

— Ζητώ συγγνώμη άν σας τρώω, είπε γελώντας καί μου άπλωσε τό χέρι του. Κάνατε καλό ταξίδι;

— Ναί, ευχαριστώ.

● Χώθηκε πίσω από τό γραφείο του κι άναψε τό τσιγάρο του. Οί κινήσεις του, είχαν σιγουριά καί άνεση καί ή ματιά του σέ άπόπληξη.

Κύτταξε τό βιβλίο πού κρατούσα στα χέρια μου έρωτηματικά.

— Σε ποιά ηλικία γράφατε τό πρώτο σας ποίημα; διάστησε.

— Όκτώ έτών.

— Τι σας ένέπνευσε;

— Τά παιδιά της ηλικίας μου.

● Κάθησα άντίκρου του καί τόν κυττάζω. Πίσω από κείνα τά γκριζά αέτησια μάτια πού είχαν κορφωθεί πάνω μου, καταλάβαινα πως κρυβόταν ένας αλλοιωτικός κόσμος πού έπρεπε με κάθε τρόπο νά τόν κατανοήσω βαθύτερα γιά νά τόν άποδώσω πιστώτερα στα κείμενά του.

— Πότε έκδосατε τό πρώτο σας βιβλίο;

— Τό 1958, στη διάρκεια της θητείας μου ως έθελοντής, πού ύπηρετώστας στο Γενικό Έπιτελείο Αεροπορίας, είχα κάποιο χρόνο ν' ασχολούμε παράλληλα καί με τήν καλλιέργεια τών γραμμάτων.

— Καί, ποιά είναι τό άγαπημένο σας ποίημα;

— Τό τελευταίο πού έγραψα με τίτλο «Σ' επίπεδη επίφάνεια».

— Μπορείτε νά μου θυμήσετε λίγους στίχους του;

— Μπορώ νά σας τό πω όλο. Είναι τό μόνο πού θυμάμαι άπ' έξω.

«Έτσι καθώς δέν έχω τί νά (κάνω από τήν βιβλιοθήκη. Ήταν μία δική του ποιητική συλλογή πολύ παλαιά, τυπωμένη τό 1958 με γενικό τίτλο «Γύρω άπ' τή σκέψη μου».)

ένα ταξίδι καί μία κούκλα (δίχως πείσματα. Κι' είν' όλα ταιριασμένα στην (έντέλεια (καί τή συντέλεια, (θος προοπτικής πού νά χωράει (και δέν χωράει πιά τήν τυ (ρανία μου, (τον έρωτά μου τό χαμένο, (τήν άνία μου.

— Σε ποιά επίπεδο βρίσκεται ή λογοτεχνία στην Ελλάδα;

— Η λογοτεχνία σάν πνευματικό λειτούργημα, βρίσκεται σέ πολύ ικανοποιητική στάθμη. Σάν κοινωνική άποστολή όμως, καί άναγνώριση βρίσκεται σέ αξιοθρήνητα επίπεδα.

— Καί ποιάς ευθύνεται γι' αυτό;

— Ασφαλώς οί πολιτικοί καί οί κρατικοί ιθύνοντες, πού δέν φροντίζουν αρκετά γιά τήν λαϊκή έπιμόρφωση καί γιά τήν ψυχική καλλιέργεια καί πνευματική ανάπτυξη της παιδείας.

— Πιστεύετε ότι εισθε πιά γνωστός στον ελληνικό λαό σάν Πρόεδρος του Συλλόγου Λογοτεχνών παρά σάν λογοτέχνης;

— Πιθανόν.

— Σάν Πρόεδρος, νοιώθετε πως ολοκληρώσατε τό έργο σας;

— Σάν Πρόεδρος, νοιώθω ότι δέν τό άρχισα άκόμα. Σάν άπλό όμως μέλος του Συλλόγου μας, είμαι ένθουσιασμένος με τή δράση, τήν πνευματική ζωή καί τούς άδιάκοπους κοινωνικούς αγώ-

Σ.Σ. Η συνέντευξη πού παραχωρήθηκε από τόν Διευθυντή μας καί Πρόεδρο του «Σ.Ε.Λ.» κ. Γεώργιο Κομίνη, στη συνεργασία μας δίδα Έλίζα Καστάνη, τόν Οκτώβριο του περασμένου χρόνου, δημοσιεύεται σήμερα, γιατί ή έφημερίδα μας, δέν μπόρεσε στο διάστημα αυτό, νά έξασφαλίσει ικανό χώρο ώστε ή δημοσίευση της συνεντεύξεως νά είναι άυτότελής. Η καθυστέρηση όμως αυτή, δέν άλλοιώνει καθόλου τήν έπικαιρότητα του κειμένου.

Ο κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΜΙΝΗΣ

νες του Συλλόγου Έλλήνων Λογοτεχνών, πού από τήν ήμερα της ούσιαστικής του ίδρύσεως, δηλαδή από τό καλοκαίρι του 1966, πού με μία συντροφιά γνωστών λογοτεχνών καί ποιητών, (Κ. Κοκόροβιτς, Ντ. Βλαχογιάννης, Γ. Πολυτάρχης, Στ. Μελισσινός, Δ. Κουλεντιανός, Α. Νομικός, καί πολλοί άλλοι), άποφασίσαμε τήν ίδρυση του Συλλόγου Έλλήνων Λογοτεχνών καί έως σήμερα, συνεχώς αύξάνουν καί μεγαλώνουν δεσπόζοντας έτσι, σέ όλόκληρη τήν πνευματική ζωή της χώρας μας.

— Θα μπορούσατε νά εκθέσετε όρισμένα δείγματα από τή δράση του Συλλόγου σας;

— Έχουμε πραγματοποιήσει, περισσότερες από τριακόσιες πνευματικές καί καλλιτεχνικές εκδηλώσεις (διαλέξεις, φιλολογικά βραδυνά, συζητήσεις, θέατρο, σεμινάρια κ. ά.) στην Αθήνα καί τήν έπαρχία, προβάλλοντας έτσι καί σέ πλατύτερα λαϊκά στρώματα, τά έργα της σύγχρονης πνευματικής μας ζωής, αλλά παράλληλα καί πολυάριθμα νέα ταλέντα του έντεχνου γραπτού μας λόγου. Έχουμε τιμήσει περισσότερες από δύομίση χιλιάδες γνωστές προσωπικότητες τών Γραμμάτων, της Τέχνης, της Επιστήμης καί της Κοινωνικής Αρετής, της Αθλῆνας καί τών άλλων ελληνικών πόλεων, όπως καί τού έξωτερικού, ένισχύοντας ήθικά καί

κοινωνικά τό έργο τους καί δημιουργώντας τους μεγαλύτερες πνευματικές ευθύνες γιά τό μέλλον.

Δημιουργήσαμε τούς έτήσιους μαθητικούς διαγωνισμούς, στην ποίηση καί τή λογοτεχνία, γιά τούς γυμνασιόπαιδες όλης της Ελλάδας πού γιά αρκετά χρόνια, ύπήρξαν κεντρική άρτηρία τών δημιουργικών τους φιλοδοξιών, ή πνευματική άσση καί ο έρως άμβωνας τών νεανικών τους έντυπώσεων καί συνασθήματων. Ακόμα με τήν ίδρυση του τμήματος τών νέων λογοτεχνών, τούς άναπτύξαμε αίσθήματα ευγενούς άμίλης καί τούς καλλιεργήσαμε, με συνεχείς διδασκαλίες καί συζητήσεις, τήν έθνική τους συνείδηση καί τήν φιλοσοφική τους πίστη, προβάλλοντας παράλληλα σ' ένα πλατύτερο κοινό τά δημιουργικά τους επίτευγματα.

Κι' άς μή ξεχνούμε ότι στο Σύλλογο Έλλήνων Λογοτεχνών δεκάδες Έλληνες λογοτέχνες δρῆκαν τήν πυξίδα του πνευματικού τους προσανατολισμού, στα πλαίσια μιας άληθινής συναδελφικής αγάπης σεβασμού κι' αλληλοεκτίμησης.

Διακηρύξαμε δημόσια καί σέ κάθε ευκαιρία, τήν ανάγκη της συνεργασίας καί της συναδελφώσεως τών πνευματικών δυνάμεων του τόπου μας, αλλά καί τήν ανάγκη, της άμερίστης καί χωρίς προκατάληψη συμπάραστας καί βοήθειας του Κράτους, προς τούς άκούραστους εργάτες του πνεύματος καί της Τέχνης.

— Πώς αισθανθήκατε όταν δώσατε τήν πρώτη σας λογοτεχνική διάλεξη;

— Πολύ ευχάριστα.

— Καί πόσες διαλέξεις έχετε δώσει ως τώρα;

— Διαλέξεις με τήν μορφή της λογοτεχνικής μελέτης καί έρευνας, μόνο μερικές δεκάδες. Όμιλίες όμως ποικίλων

περιεχομένων, εισαγωγές έκδηλώσεων, σεμινάρια κ.ά. περισσότερες από χίλιες πεντακόσιες στην Αθήνα καί τήν έπαρχία.

— Νομίζετε πως φθάσατε στην έπιτυχία καί τι σημαίνει γιά σας έπιτυχία;

— Αν δεχθούμε ότι ή έπιτυχία, έρμηνεύεται με τό στεφάνωμα κάποιων άγώνων, άσφαλώς, τότε, έφθασα πολλές φορές στην έπιτυχία.

— Ποιά είναι ή άραιότερη άνάμνηση πού είχατε σ' όλη τη διάρκεια της λογοτεχνικής σας δραστηριότητας;

— Βέβαια, έχω πολλές άξιόλογες άναμνήσεις κι' έμπειρίες από μία ζωή είκοσιπέντε καί πλέον έτών, στην διακονία τών ελληνικών γραμμάτων. Όμως μία από τίς έντονες καί συγκινητικές στιγμές πού έννοιασα, ήταν όταν άναπαύομαι καί πλέον παιδιά, συγκεντρώθηκαν γεμάτα συγκίνηση κι' έκστασιασμο στο σάλα ενός κεντρικού ξενοδοχείου, γιά νά πάρουν από τά χέρια μου τήν ύψιστη ήθική ικανοποίηση καί τιμή γιά τούς κόπους της πρωτόλειας λογοτεχνικής καί ποιητικής τους δημιουργίας, πού είχαν υποβάλλει σπών λογοτεχνικό διαγωνισμό, πού γιά πρώτη φορά ο Σύλλογος Έλλήνων Λογοτεχνών είχε προκηρύξει γιά τούς μαθητές τών μεγαλύτερων Γυμνασίων τάξεων όλόκληρης της χώρας. Καί όταν, σ' αυτή τή πανηγυρική όμίλωση της πνευματικής τότε σπουδάζουσας νεολαίας, πού έκπροσωπούσε σαραντα περίπου Γυμνάσια της Αθήνας καί διαφόρων έπαρχιακών πόλεων, έμφανίστηκα στην είσοδο έξουθενόμένος, από τήν κόπωση της προετοιμασίας καί με άθυστρήση λίγων, λεπτών, τά παιδιά έξέπασαν σέ άκράτητα χειροκροτήματα φωνάζοντας... ο Πρόεδρος! ο Πρόεδρος!...

Η άυθόρμητη αυτή ύποδο- Συνέχεια στη σελ. 3

ΕΛΛΑΣ HELAS AF 050

Από το σημειωματάριο
του Κωστή Κοκόροβιτς

Ξεπούλημα

Όσο και αν ο άνεμος της εναλλαγής των γεγονότων φυσάει όριμτα και ξεχνάμε πιά η συγχρομε, περιστατικά και γεγονότα, δεν έχομε, υποθέτω, ξεχάσει το «Γουότεργκαϊτ» της 'Αμερικής.

Μόνο που η 'Αμερική, δεν έχει, θέβαια, το μονοπώλιο του Γουότεργκαϊτ. Την συναγωνίζονται... φιλότιμα και πολλές άλλες χώρες, για να μην πούμε και όλα τα έθνη της Οίκου-μένης.

Ίδου, πάρα, η Γαλλία και η Γερμανία, διά των σεβαστών Προέδρων Ζισκάρ ντ' Εσταίν και τον Καγκελλάριο Χέλμουτ Σμιθ. Πρίν «συνέλθει» η κοινή γνώμη από την υπόθεση των διαμαντιών, που ο Μπρόκας «πρόσφερε» στον Γάλλο Πρόεδρο (άποκαλύψεις της σατυρικής εφημερίδας «Κανάρ Άνσενέ»), νέο σκάνδαλο διαστάσεων, συζητείται στη Γαλλία, στο 'Ελληνικό Κοινοβούλιο και στον διεθνή Τύπο. 'Η 'Ελληνική Βουλή δουίζει για τα 500 στρέμματα δασικών εκτάσεων που «χορηγούνται» στους δύο προέδρους, βάσει νόμου (!) που ψηφίστηκε στις 14 'Οκτωβρίου 1979 και προβλέπει να παραχωρούνται δασικές εκτάσεις σε ξένα ιδρύματα και οργανισμούς, για λόγους που εξυπηρετούν τις διεθνείς σχέσεις της χώρας.

Τι ώραιες λέξεις, και τί υψηλά νοήματα, αλήθεια, καμουφλάρον, πολύ συχνά, βρωμερές, αίσχρες και άπαισθητες συναλλαγές!

Οι γνωστές έγκυρες γαλλικές εφημερίδες «Λε Μάτεν», «Νουβέλ Όμπσερβατέρ», «Φράνς Σουάρ» και άλλες είναι γεμάτες από «κατεβαστά» δόκλιμπα, σχολιάζοντας διαφοροτρόπως.

Στο μεταξύ, σχετικές καταγγελίες φέρνουν άνακαταμεινούς στην υπόθεση τους δικηγόρους από την Πύλο Σπύρο και Γιάννη Ζέππο και την διερχόμενη Άννα Κύρτσου, σύζυγο Κων. Μητροπούλου, σχετικά με 156 στρέμματα άπέ ναντι από το μνημείο των Φιλελλήνων, στη Σφακτηρία. Οι προαναφερόμενοι κατηγορήθηκαν για καταπάτηση Δημόσιας έκτασης 100 στρεμμάτων, άλλ' άπολλάχθηκαν το 1974—75 γιατί «δεν είχαν δόλο» άφου άγόρασαν την έκταση για λογαριασμό του Κυρίου Βαλερύ Ζισκάρ ντ' Εσταίν.

Η εφημερίδα «Φράνς — Σουάρ», ειδικότερα, είχε πρωτοαναφερθεί στο οικόπεδο που είχε άγοράσει στην 'Ελλάδα ο Γάλλος Πρόεδρος, σαν ένδειξη φιλελληνισμού. Άλλα το άρθρο του «Νουβέλ Όμπσερβατέρ» μιλάει και για δεύτερο οικόπεδο 500 στρεμμάτων, δηλαδή μία έκταση καθόλου εύκαταφρόνητη άρκετή ν' άποτελέσει σκάνδαλο για τους πολιτικούς και την κοινή γνώμη, και σαν συνέχεια, μάλιστα του σκανδάλου των διαμαντιών με τον σουπερ κοσμικό Κύριον άυτοκράτορα, Μπρόκας!

Πρέπει, ωστόσο, να έπισημόνομε και να έπι στήσουμε την προσοχή, σε μερικά πολύ σημαντικά πράγματα, που άνακύπτουν από το θέμα του παρόντος.

Η 'Ελληνική Κυβέρνηση —έχι, άποκλειστικά, ή σημερινή, άλλα όποιαδήποτε και αν βρι σκόταν στην έξουσία— με πίο δικαίωμα «εδιαθέτει» και «μοιράζει» ή «δωρίζει» έθνικό έδαφος;

Άμε τί Σας λείει ναί, πρό παντός, τί λέτε, ως προς την... έξήγηση ότι ο έξοχώτατος Γάλλος Πρόεδρος έχει άγοράσει οικόπεδο στην 'Ελλάδα, σαν ένδειξη φιλελληνισμού; Τόν καύμένο, τόν θερμό... φιλέλληνα. Κι' έμεις τόν είχαμε... παρεξηγήσει!

—Παρντονέ μονά, έξελάνς λέ Πρεζιντάν!... Ζητώ συγγνώμη για τα τρισάθλια Γαλλικά μου. Άν είχα και γνώσεις της Γερμανικής, θα δευτέρωνα το αίτημά μου συγγνώμης και πρός τόν έξοχώτατο Καγκελλάριο Σμιθ.

Έτσι, λοιπόν, ότι ξεπουλιέται ποικιλοτρόπως ή 'Ελλάδα, δεν είναι μήτε να μάς στενοχωρεί, ούτε να μάς άνησυχεί: Άπεναντίας πρέπει να είμαστε... υπερήφανοι, γιατί αυτό γίνεται από αίσθήματα φιλελληνισμού! Καιρός κι' εύκαιρία είναι, να δώσουμε, τιμής ένεκεν, τα δνόματα των δύο φιλελλήνων Προέδρων σε σημαντικούς δρόμους των Άθηνών ή, τούλάχιστον, κά έστω... της συμπτωτεύουσας!...

Δέν άρκούν οι ύποπτοι και κατ' ουσίαν άτιμώρητοι έμπρησμοί έκατομμυρίων στρεμμάτων νησιωτικής και παραλιακής, κυρίως, γής σε ξένους και Έλληνες λεφτάδες, δεν φθάνουν άντεθνικές ένέργειες, άποφάσεις και πράξεις σαν το άεροδρόμιο των Σπάτων που σημαίνει τόν θάνατο των Μεσογείων, ο άφανισμός της λιμνοθάλασσας του Μεσολογίου με την μέθοδο της άποξηρανσης της, έγκαινιαίζομε, τώρα, και «δωρεές» σε άρχηγούς ξένων κρατών; Άπό πού και ως πού;

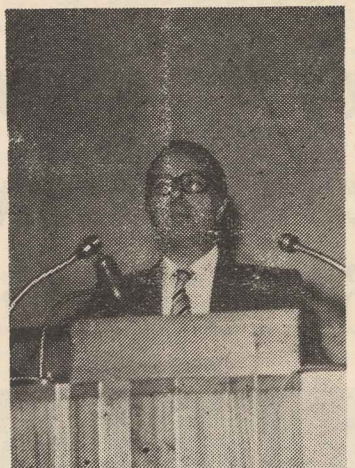
Γι' αυτό άγωνίσθηκαν και θυσιάστηκαν τα παιδιά του Έλληνικού Λαού, σε πολέμους τώσων χιλιετηρίδων που υπάρχουν, άγωνίσθηκαν με τα δόντια να κρατήσουν αυτό το έλληνικό χόμα που έξυμνει ο Δροσίνης, για να βρίσκονται Έλληνες που να το δωρίζουν και να διευκολύνουν το ξεπούλημά του;

Αυτό, λοιπόν, σημαίνει έθνικοφροσύνη; Έμεις ξέρομε ότι σημαίνει να φρονούμε έθνικώς.

Πώς, όμως, συμβιβάζεται να φρονούμε έθνικώς και συγχρόνως ν' άφήνουμε να ξεγλυστράει και να φεύγει, κάτω από τα πόδια μας, ή 'Ελλάδα;

Καί πάλι ή «Π. Ε. Π. Γ. Τ.» στή Θεσσαλονίκη κινεί τόν ποιητικό βαρδάρη τής πόλεως

Νέα λαμπρή έπιτυχία σημείωσε στη συμπρωτεύουσα ή «Πανελλήνιος Έταιρεία Πολιτισμού Γραμμάτων και Τεχνών», με την άσφογη και μεστή από πνευματικότητα και ήθος έκδήλωση, που πραγματοποιήσε στην αίθουσα της Έταιρείας Μακε-

Ο κ. Ελ. Κινζονίδης στο βήμα άπαγγέλει.

δονικών Σπουδών, την 16η τρέχ. Νοεμβρίου, παρουσία πολλών εκπροσώπων του λογοτεχνικού και καλλιτεχνικού κόσμου τής Θεσσαλονίκης.

Την έκδήλωση, που περιελάμβανε ένα πλήρες μουσικό

καταπληκτικό για τούς σκοπούς τής Έταιρείας λόγο του που έκανε θαθεία άίσθηση στο άκροατήριο. Τόν όμιλητή προσεφώνησε, ως εκπρόσωπος του εκεί παραρτήματος, ο δικηγόρος κ. Γεώργιος Βακάλης, ο όποιος μετέφερε το χαιρετισμό του Δημάρχου κ. Μ. Παπαδόπουλου, έκφράσας δημοσίως τόν θαυμασμό και την άμέριστη έμπιστοσύνη του, στο ύψιλό έργο του κ. Προέδρου, ύποσχεθείς ότι τα μέλη τής πόλεως, κάνουν, ό,τι μπορούν για να φανούν άντάξιοι των προσδοκιών τής Διοικήσεως τής Έταιρείας.

Το πρώτο μέρος τής βραδυάς κάλυψαν με άπαγγελίες ποιημάτων τους, οι διαλεκτοί Θεσσαλονικείς ποιητάι, Τάκης Γκοσιόπουλος, Ίφιγένεια Διδασκάλου, Λευτέρης Κινζονίδης, Βασίλης Κουσιμπέλας, Φώτης Τριάχρης, Ελίζα Καστάνη, και Κωνστ. Σάλτας, καταχειροκροτούμενοι κυριολεκτικά από το κοινό.

Άκολούθησε το δεύτερο μέρος, με ένα καλλιτεχνικό πρόγραμμα κλασικής μουσικής, που έξετέλεσαν οι διαπρεπείς καλλιτέχνες του μελοδράματος, Άχιλλέας Τσάνταλος, (βαθύφωνος) Δημ.

στρεινίδης, ο όποιος έκλεισε και το καλλιτεχνικό πρόγραμμα, με γνωστές μελωδίες για πιάνο. Τους λυρικούς καλλιτέχνες και το διρτουόζο πια-

Ο κ. Γ. Κομίνης επί του άναλογίου προλογίζει την έκδήλωση.

νίστα, ύπεδέχθησαν οι άκροατάι με παρατεταμένα χειροκροτήματα και έπεφημίες.

Μεταξύ του κοινού διακρίναμε, πλύν των προαναφερόμενων, τούς ζωγράφους κ.κ. Ίω Κασόλα και Γ. Λουκά, τούς λογοτέχνες κ.κ. Χρ. Οι-

Ο τενόρος κ. Ν. Καρβέλης σε μία φάση καλλιτεχνικής εξέτασης. Στο έκανε ζωηρή άίσθηση.

φιλολογικό πρόγραμμα, με την συμμετοχή Άθηναίων και Θεσσαλονικαίων λογοτεχνών και καλλιτεχνών, προλόγισε ο Πρόεδρος τής Έταιρείας Πολιτισμού κ. Γεώργιος Κομίνης, με ένα έμπνευσμένο και

Ο βαθύφωνος κ. Άχ. Τσάνταλος σε μία χαρακτηριστική έκφραση. Στο πιάνο διακρίνεται ο πιανίστας κ. Νικ. Άστρεινίδης.

Άγγελίδης (τενόρος) και Σόνια Δήμου (σοπράνο), ως έπίσης και ο έξ Άθηνών διαπρεπής τενόρος Νίκος Καρβέλης. Τους καλλιτέχνες συνόδευσε στο πιάνο, ο δεξιό- τέχνης πιανίστας Νίκος Ά-

κόνου και Νικ. Άδαλόγλου, το δημοσιογράφος και πρόεδρος του ΕΔΟΕΑΠ κ. Γεώργιο Καστάνη, το διευθυντή του Λαογραφικού Μουσείου Θεσσαλονίκης και γνωστό συγγραφέα κ. Κων. Κεφαλά κ.ά.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Τιμή στον Ξωμεριτάκη

Ένα άναμνηστικό στιγμή από την άπονομή του Μεταλλείου τής 'Ιταλικής Άκαδημίας Τέχνης «Λεονάρντο Ντά Βίντσι» που έγινε στο διακεκριμένο Κερκυραίο ζωγράφο Άγη Ξωμεριτάκη, στις 25 παρελθόντος 'Οκτωβρίου, από την πρόεδρο τής 'Ιταλικής Άκαδημίας κ. Λιάνα Γρεκόνι Πόλι, για να τιμηθεί η πλούσια και πολυετής καλλιτεχνική παραγωγή του Έλληνα ζωγράφου. Η τιμή που παίρνει διαστάσεις διεθνούς προβολής και άναγνωρίσεως, θα φιλοτιμώσει και θα ένθαρρύνει άσφαλώς τόν έκλεκτο καλλιτέχνη για ύψηλότερα δημιουργικά έπιτεύγματα στο μέλλον. Τού το εύχόμαστε όλους.

Έδω Θεσσαλονίκη

Έγκαινιαίστηκε στην «Σίτυ Μπάνκ» έκθεση ζωγραφικής του γνωστού ζωγράφου Μανώλη Δραγώγια. Ο καλλιτέχνης παρουσίασε την τελευταία δουλειά του, σε λάδια, τέμπλες, άκουαρέλλες και πλαστικά. Τα θέματα που συγκινούν ιδι-

αίτερα τόν Δραγώγια, είναι το ύπαιθρο και οι άνθρωποι που άκόμα ζουν κοντά του. Οι συνθέσεις του είναι σύνολα από ζωντανά χρώματα με μία έντονη λυρική διάθεση και μία φύση. Δεμένος με μία παράδοση που κρατάει από τούς έμπρεσιονιστές, ο καλλιτέχνης ανέπτυξε μόνος του μία ιδιόμορφη και μοναδική μονιέρα που χαρακτηρίζει και ξεχωρίζει τούς πίνακές του, σαν έργα ευγένειας και ήρεμου προβληματισμού.

Η έκθεση που έκανε τα έγκα- νια της στις 21 τρέχοντος Νοεμβρίου, θα παραμείνει άνοιχτή για ένα δεκάημερο.

Έκθεση στον Πειραιά

Στην αίθουσα του Δημαρχείου Πειραιώς (Πλ. Κόραη) παρουσιάσε για πρώτη φορά, άτομική της έκθεση ζωγραφικής ή διαλεκτή νέα ζωγράφος, Μάτα Μανέζου — Γιαννακοπούλου. Η έκλεκτη καλλιτεχνική πρόβαλλε 72 καινούργια έργα της, με θέματα από τα έλληνικά νησιά, λιμάνια, τοπία, καΐκια, μ' ένα πολύ προσωπικό χαρακτήρα και μία χρωματική όμοιογένεια προσομοιωμένη στο λαμπρό φως και την άισθητική όμορφιά τής ελληνικής φύσης.

Η έκθεση που έκανε τα έγκα- νια της στις 21 τρέχοντος Νοεμβρίου, θα παραμείνει άνοιχτή για ένα δεκάημερο.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Πρός τόν
Σύλλογον Έλλήνων Λογοτεχνών
Θεσσαλονίκη τή 20η Νοεμβρίου 1979
Κύριοι,

Έλαβα την από 10.11. έπιστολήν σας με την όποιαν με πληροφορείτε ότι δια σχετικού ψηφίσματος τής Διοικήσεώς σας άπεφασίσθη να μου άπονεμηθή Περγαμινή «Τιμή Ένεκεν» διά το άξιόλογον έργον μου και την έν γένει πολιτείαν μου.

Σας εύχαριστώ διά τής παρούσης διά την τιμήν που μου κάνετε άλλα λυπούμε διότι λόγω έπικειμένου ταξιδίου μου προγραμματισθέντος πρό καιρού διά την 21ην τρέχοντος δέν θα μου είναι δυνατόν να παρευρεθώ εις τόν έορτασμόν διά την άπονομήν, την 26ην τρέχοντος.

Και πάλιν σας εύχαριστώ και διατελώ Μετά πλείστης τιμής
Π. Ν. ΚΑΛΟΥΔΑΣ
Έκδότης - Διευθυντής Περιοδικού
«Ο Έλληνομός του έξωτερικού»

Στο «ΣΥΛΛΟΓΟ
ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ»
ΑΘΗΝΑ

Έν Εάθη τή 20 Νοεμβρίου 1979

Άξιότιμε Κύριε Πρόεδρε,

Μόλις πήρα το έγγραφό σας τής 10ης τ.μ., σπεύδω να σας άπαντήσω και να έκφράσω τις εύχαριστίες μου για την τιμητική διάκριση που πρόκειται να μου γίνει και να σας πώ, με μεγάλη μου λύπη, ότι δέ μου είναι δυνατό να παρσάτω.

Μέ πολλή τιμή
ΚΑΤΙΝΑ ΒΕΪΚΟΥ - ΣΕΡΑΜΕΤΗ
Λογοτέχνης — Εάθη

Άγαπητέ κ. Κομίνη,

Η πρώτη σας έκδήλωση στη Θεσσαλονίκη είχε μεγάλη άπήχηση και συνεχώς άκούω εύνοϊκά σχόλια γι' αυτό σας σφίγγω άλλη μία φορά το χέρι.

Οι κ.κ. Βακάλης και Τσάνταλος με ένημέρωσαν για τις συζητήσεις που είχατε σχετικά με τη συνέχιση των ώραιων αυτών πρωτοβουλιών και την ίδρυση παραρτήματος τής Π.Ε. Π.Γ.Τ. στη Βόρειο Έλλάδα.

Όπως είπα και στους άνωτέρω, θα έχετε πάντοτε τη συμπαράστασή μου και ως πρόεδρου τής Μουσικής Έταιρίας Β. Έλλάδος και ως άτόμου.

Εύχομαι πάντοτε έπιτυχία στους ύψηλους στόχους σας.

Θεσσαλονίκη, 9 'Οκτωβρίου 1979

Μέ τιμή
Α.Λ. ΔΑΦΝΟΜΗΛΗΣ

Π ρ ό ς
Τόν Πρόεδρον,
και το Δ. Συμβούλιον
του Συλλόγου Έλλήνων Λογοτεχνών
Είς Α θ ή ν α ς

Δέν βρίσκω τα κατάλληλα λόγια να Σας εύχαριστήσω για την τιμή που μου κάνετε να μου άπονεμίει ο «Σύλλογος Έλλήνων Λογοτεχνών» Π ε ρ γ α μ η ν.

Αισθάνομαι πραγματικά θαθεία συγκινημένος. Συγχρόνως παίρνω δύναμη για νέες δημιουργίες.

Λυπούμαι μόνο που λόγοι άνώτεροι τής θελήσεώς μου με άναγκάζουν, να μη μπορώ να παρευρεθώ άυτοπροσώπως στην Μεγάλη άυτή έκδήλωση.

Μέ εξαίρετη τιμή
ΕΥΑΓ. ΜΠΑΡΑΣ
Ζωγράφος — Θεσ/νίκη

Π ρ ό ς
τόν Κύριον ΓΕΩΡΓΙΟΝ Ν. ΚΟΜΙΝΗΝ
«ΣΥΛΛΟΓΟΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ»
ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 63 — ΕΝΤΑΥΘΑ

Άγαπητέ κ. Κομίνη,

Εύχαριστώ την Διοίκησιν του «Συλλόγου Έλλήνων Λογοτεχνών» και έσας προσωπικά διά το ψηφίσμα δυνάμει του όποιου μου άπονεμίετε Περγαμινή «Τιμή Ένεκεν», την όποιαν και άποδέχομαι.

Θεωρώ σημαντική διάκρισιν και ύποχρέωσιν όπως συμπαράσταθώ δι' όλων των εις την διάθεσίν μου μέσων τόν «Σύλλογον Έλλήνων Λογοτεχνών» εις τόν όποιον πρωτίστως άνηκει ή τιμή διά την ώραίαν άυτήν πρωτοβουλίαν.

Μη δυνάμενος λόγω σοβαροτάτου καλύμματος υγείας να παρσάτω άυτοπροσώπως εις την τιμητικήν άυτήν τελετήν, παρακαλώ όπως έκπροσωπηθώ εις την παραλαβήν τής τιμητικής διακρίσεως υπό του κ. Βασιλείου Αύγερινου και τής συζύγου του.

Άκόμη παρακαλώ δεχθείτε τας καλλιτέρας μου εύχας διά την εόδωσιν του έργου του «Συλλόγου Έλλήνων Λογοτεχνών» ως και του νεοϊδρυθέντος Πολιτιστικού Σωματείου «Πανελλήνιος Έταιρεία Πολιτισμού».

Μετ' εξαίρετου τιμής
ΘΕΜΙΣΤ. Σ. ΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΟΣ
Ζωγράφος — Δημοσιογράφος — Έκδότης
Ξενοκράτους 17 — 19 Άθήνα

Λαμπρή επιτυχία έσημείωσε και πάλι ο «Σύλλογος Έλλήνων Λογοτεχνών

ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΩΝ

ΣΤΟ «ΚΙΝΗΚΣ ΠΑΛΛΑΣ», ΜΕ ΕΝΑ ΠΛΟΥΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

■ ΑΠΟ ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ■

Ο Πρόεδρος του Σ.Ε.Λ. κ. Γεώργιος Κορίνης όμιλεί προς τους παρευρισκόμενους στην εορτή, με μια όμιλία εμπνευσμένη όσο και κατατοπιστική, για το κοινωνικό και πνευματικό έργο του «Συλλόγου Έλλήνων Λογοτεχνών», που έντυπωσε το κοινό.

Επιστολή

Αγαπητέ μου κ. Κορίνη

Για τις 26 του μηνός, όπου δημιουργήσατε αυτή την έξοχη βραδιά, θάθελα να σας γράψω δυο λόγια.

Κατ' αρχήν, σας ευχαριστώ πολύ για το Δίπλωμα «Τιμής Ένεκεν» που μου προσφέρατε. — Όμολογώ, ότι αυτή η στιγμή ήταν η ωραιότερη της ζωής μου. Όχι τόσο για το Δίπλωμα, αλλά γιατί άκριβώς μου κάνατε την τιμή να μου το προσφέρετε Έσείς.

Για κείνη την βραδιά λοιπόν, έγραψα λίγους στίχους. Σας τους προσφέρω μαζί και μ' όλο τον σεβασμό και μ' όλη την αγάπη μου.

Μ' εκτίμηση

ΜΑΡΘΑ ΚΥΡΙΑΖΗ - ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ

Η άπρόσφορη αναιμική μέλας απ' τα ποιήματά, θγαλμένη. Τά μικρόφωνα ριγούσαν τὰ τολέντα προχωρούσαν.

Κάθε ποιητής διαλέγει τό ποιήματά του που άπαγγέλει κι' ένας-ένας, που προβάλλει παίρνει μία τιμή μεγάλη.

Μά Έκείνος, ώ Έκείνος που ακούρατος δουλεύει σπέκει πάντα πλάι μας δίκαιος γιατί όλους μας λατρεύει.

Κι ήταν ή στιγμή μεγάλη, στην πνευματική έδωλη όταν δέκα άτομα - Έκείνος - μάς εβράβευσε εφάμιλως.

Δυνατά οι καρδιές χτυπούσαν κι' υπερίφανα ριγούσαν, Πλούσια δόξα, μεγαλείο, πόθοι, όνειρα, πρωτεία.

Κι' από πάνω... φάνταζε θοαρείς, από ψηλά, μέσα στο ζεστό που γέλιο, μέσα στή γλυκειά νυχτιά, τό Άσπέρι, τό δικό μας, ό δικός μας... Βασιλιάς!

Τί άξία έχουν τά πλούτια; τί άξία τά λεφτά. Ένας λόγος του... «Κορίνη», σου γεμίζει την καρδιά.

Και ποικακά σου όλους, μήν ξεχάσετε ποτέ, την μορφή και την ψυχή Του, δέν θα εύρετε ποτέ.

Στο πλατύτερο πρόγραμμα των πανελληνίων πνευματικών εκδηλώσεων του «Συλλόγου Έλλήνων Λογοτεχνών» άνήκει και ή νέα μεγάλη μουσικοφιλολογική, αυτών των ωραίων εκδηλώσεων του Συλλόγου, που προσφέρουν ψυχική εύφορία και πνευματική τροφή στους συνδημιουργούς. Τόν όμιλητή παρουσίασε

Ο πρόεδρος των Έπιθεωρητών Μ. Έκπαιδευσης κ. Ιωαννίνης ενώ λαμβάνει τό δίπλωμα του από τον Πρόεδρο του Συλλόγου κ. Γ. Κορίνη.

κή εορτή, που πραγματοποιήσε ό Σύλλογος στις 26 τρέχοντος Νοεμβρίου, στην αίθουσα τελετών του ξενοδοχείου «Κίνηκς Πάλλας», προς τιμήν διακεκριμένων έργων του πνεύματος, της τέχνης, της έπιστήμης, και της Κοινωνικής Άρετής.

Την εκδήλωση που περιελάμβανε ένα πλούσιο φιλολογικό

ξία, αυτών των ωραίων εκδηλώσεων του Συλλόγου, που προσφέρουν ψυχική εύφορία και πνευματική τροφή στους συνδημιουργούς. Τόν όμιλητή παρουσίασε

Η φιλόλογος και ποιήτρια κ. Κ. Χόντου - Καλαϊτζή κατά την άπονομή της τό διπλώματός της.

και ό αντίπρόεδρος του Συλλόγου κ. Βάσος Κωνσταντινίδης, ό όποιος και άνεφέρθη διεξοδικά στα πνευματικά έπιτεύγματα της τελευταίας δεκαετίας του Συλλόγου Έλλήνων Λογοτεχνών, τονίζοντας ιδιαίτερα την θετική συμπαράσταση του Συλλόγου προς τους νέους.

Μετά την όμιλία του, ό κ. Πρόεδρος εκάλισε όνομαστικά

κ. Καίτη Χόντου - Καλαϊτζή από τό «Άργος, τόν Λυκείαρχη και ποιητή κ. Στ. Σταματούλα, τη λογοτέχνη και ποιήτρια από την Ξάνθη κ. Κ. Βείκου - Σε

Η ζωγράφος κ. Μ. Μαρνέζου Γιαννακοπούλου ενώ λαμβάνει τό τιμητικό δίπλωμά της.

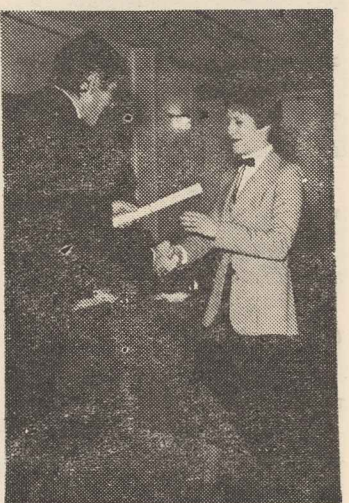
ροαμένη, τό ζωγάφο από τό Βόλο κ. Γ. Σκοτεινιώτη, τη ζωγράφο κ. Μάτα Μαρνέζου - Γιαννακοπούλου, τό ζωγάφο κ. Δ. Καλαθά, τις νέες ποιήτριες Μάρθα - Άργυρά Κυριαζή, Κατερίνα Ζαρούτη και Έβίτα Σιγάλα, και τους εκδότες και διευθυντές έφημερίδων και περιοδικών κ.κ. Π. Ραπτάρχη, Φ. Κοντόγιωργα, Κ. Μαρμαρά, Δ. Κόκινο, Ίω. Ζηνόπουλο, Ν. Λαμ-

τους ίδιους τους ποιητές, Κ. Κοκρόβιτς, Γ. Τσιροπούλου, Δ. Βαγιαντζόγλου, Αικ. Τσόπελα, Γ. Βάβουλα, Σπ. Πουλημένο, Φ. Μπαδαρέζου - Γιαννοπού-

Ο Βολιώτης άγιογράφος κ. Γ. Σκοτεινιώτης λαμβάνων τό δίπλωμά του.

λου, Κ. Χόντου - Καλαϊτζή, Ε. Σιγάλα, Α. Παπαλεξανδράτου - Λυμπεροπούλου, Α. Χαλασπόπουλο, Γ. Δενοζά, Κατ. Ζαρούτη, Δ. Άσημακοπούλου, Β. Κωνσταντινίδου και Γ. Κορίνη. Καί ή βραδιά έκλεισε με κλα-

Η νέα ποιήτρια Έβίτα Σιγάλα κατά την άπονομή της τιμητικής της διακρίσεως.

Η νέα ποιήτρια κι' εκδότης έφημερίδας κ. Μ. Κυριαζή κατά την άπονομή του τιμητικού διπλώματός της.

και καλλιτεχνικό πρόγραμμα, προλόγισε ό Πρόεδρος του «Σ.Ε.Λ.» κ. Γεώργιος Κορίνης, διανομήν μετάξυ άλλων τό πνεύμα αλλά και την ουσιαστική σημασία κι' αντικειμενική ά

Ο ζωγράφος Δ. Καλαθάς ενώ λαμβάνει τη τιμητική περγαμινή του από τον πρόεδρο του Σ.Ε.Λ.

κι' έτίμησε έκ μέρος της Διοικήσεως του «Σ.Ε.Λ.», επιδίδοντας τους τιμητικές περγαμινές των Πρόεδρο των Έπιθεωρητών Μ. Έκπαιδευσης κ. Έλ. Ίωαννίνης, τη φιλόλογο και ποιήτρια

παδαρίδη, Π. Καραγιάννη, Χρ. Μαρκαντώνη, Α. Άδρεόπουλο, Γ. Κονδύλη, Π. Άθανασιάδη, Αίολο Βαρελά κ.ά. Ακολούθησε πρόγραμμα με άπαγγελίες ποιημάτων από

σική μουσική, που προσέφερε εύγενώς ό διακεκριμένος τενόρος Νίκος Καρβέλης, έρμηνεύοντας άριστουργηματικά άριες από γνωστές όπερες και Ναπολιτάνικες μελωδίες.

Συνέχεια από τη σελ. 1

χή των παιδιών, που συνεχίστηκε τουλάχιστον για δέκα λεπτά της ώρας, μου έφερε άνάμικτα συναισθήματα από μία βαθειά συγκίνηση, αλλά και ίκανοποίηση μαζί για τη καταξίωση των κόπων μου. Στην άμνησάνια μου έπάνω, παρουσίασα στα παιδιά τους κυρίως συνεργάτες μου Γ. Κριέλα, Μ. Κοντό, Δ. Κουλεντιανό, Άν. Κοντογώργη, Κ. Κοκρόβιτς και Δ. Άσημακοπούλου. Έτσι λύθηκε ή γλώσσα μου κι' έκανα την έπίσημη έναρξη της βραδιάς.

Τά φιλολογικά άπογεύματα που τόσο τακτικά διοργανώνετε που άποσκοπούν;

— Στην συχνή συγκέντρωση των μελών, στην προβολή των νέων ποιητικών δημιουργιών τους, στην εμφάνιση και προβολή νέων ταλέντων, στη δημιουργία μιάς τελείως ξεχωριστής πνευματικής ατμόσφαιρας με ποιητική ύψη και στη στενότερη πνευματική επικοινωνία μας, με τό εύρύ κοινό των καλεσμένων.

— Τι σχεδιάζετε για τό μέλλον;

— Ν' αναπτύξω περισσότερο και ιδιαίτερα στις έπαρχίες, τους ιδεολογικούς και πνευματικούς μου αγώνες και να εκδόσω έπτά - όκτώ βιβλία με λογοτεχνικά κείμενα, που θα συγκεντρώσω από όλη τη δημοσιεύσιμη και άνέκδοτη.

— Πώς βλέπετε τη σημερινή πολιτική κατάσταση στην Έλλάδα;

— Βραχυκυκλωμένη από παντού.

Μιά ένδιαφέρουσα συνέντευξη μαμούθ που παρεχώρησε ό Διευθυντής μας και Πρόεδρος του «Σ.Ε.Λ.» κ. Γεώργιος Ν. Κορίνης

— Η πολιτική σας ενδιαφέρει;

— Όχι. Όπως έχει διαμορφωθεί τά τελευταία χρόνια στη χώρα μας, την άπεχθάνομαι.

— Στο παρελθόν μιά μερίδα του ήμερησίου Άθηναϊκού Τύπου, έκανε νύξεις για φιλικές σας αισθήματα προς τό καθεστώς της χούντας. Τι θα είχατε να μάς πείτε γι' αυτό;

— Ό κιτρινισμός του Τύπου, δέν είναι μόνο έλληνικό φαινόμενο. Άντιπαρέρχομαι τις κακοήθειες και τις περιφρονώ. Για την ιστορία, μόνο θα σας πώ, ότι από φίλογενειακή παράδοση και προσωπική πίστη ήμουν άνέκαθεν και παραμένω ένας φιλελεύθερος άνθρωπος, με πολύ συγκεκριμένες δημοκρατικές άρχες και ένα πνεύμα που δέν μπορεί παρά να διανοείται και να εκφράζεται έλευθερα. Κάθε προσπάθεια για άναγκαστική έπιβολή όποιουδήποτε θέσεως με βρίσκει, όπωσδήποτε άντίθετο. Άκόμα πρέπει να σας πώ ότι στη διάρκεια του Δικτατορικού καθεστώτος όχι μόνο δέν έκρυβα τά φιλελεύθερα αισθήματά μου και την άντίθεσή μου, αλλά ήμουν ίσως ό μόνος που τόλμησε να δημοσιεύσει χωρίς λογοκρισία, πρωτοσέλιδη συνέντευξη, με φωτογραφία του σημερινού Προέδρου κ. Κωνστ. Τσάτσου

έν έτη 1968 στην έφημερίδα «Έλληνικό Φάος» που εξέδιδε, άδιαφορώντας για τις συνέπειες. Βέβαια στη δεύτερη άπόπειρά μου, να δημοσιεύσω, άποκλειστική συνέντευξη που είχα πάρει από την άλλοτε ύπουργό κ. Λίνα Τσαλδάρη, ύπήρξε καταστροφική για την έφημερίδα μου, τά φύλλα της όποιος κατεσχέθησαν και μου άπηγορεύθη ή συνέχιση της εκδόσεως. Άκόμα πρέπει να σας πώ, ότι καθ' όλη την έπταεσίαν δέν έτυχα καμιάς οικονομικής ένισχύσεως σάν έπαισιαν δέν έτυχα καμιάς Κρατικής ύπηρεσίας. Άντίθετα μάλιστα με άντίξοο αγώνα, και τρομερές δυσχέρειες κατόρθωνα να εκδίδω την έφημερίδα μου. Άποφεύγοντας, ν' άναφερθώ έκτεταμένα και σε πολλά δύσάρεστα γεγονότα της έποχής εκείνης, θέλω να ξερετε ότι οι πνευματικοί μου άγώνες, δέν σταμάτησαν άσφα λώς και στη διάρκεια της έπταεσίας, ύπήρξαν πάντα γενναίοι και άπολύτως φιλελεύθεροι, με κορυφαίο στόχο, την πνευματική άνέλξη του τόπου μας, την κοινωνική δικαιοσύνη και την ανθρώπινη έλευθερία.

— Σας άρέσει ή δημοσιότητα;

— Είναι μιά καταξίωση, αλλά να γίνεται με σοβαρό κι' εύπρεπή τρόπο.

— Τά τελευταία χρόνια, δέν βλέπουμε τόσο συχνά τό όνομά σας στον ήμερησιο τύπο, όπως παλαιότερα. Πώς εξηγείται;

— Τά τελευταία χρόνια, δέν δίνω δελτία στον ήμερησιο Τύπο, γιατί δέν νομίζω ότι με τον τρόπο που δημοσιεύει τις πνευματικές μας εκδηλώσεις καταξιώνονται ιστορικά. Άντίθετα μάλιστα μειώνεται ή άξία τους αισθητά. Προτιμώ τη δημοσιότητα μέσω των τηλεοπτικών προγραμμάτων που σέ φέρνει πιο άμεσα στο πλατύ κοινό όλης της χώρας.

— Πώς σας γεννήθηκε ή ιδέα να ιδρύσετε την Πανελλήνιο Έταιρεία Πολιτισμού Γραμμάτων και Τεχνών; Και τί σκοπό έχει;

— Θεωρώ την ύπόθεση άρκετά γνωστή και άπό καιρού περασμένη στην κοινωνική συνείδηση και τη ζωή του τόπου μας. Άναλυτικότερα στο έρώτημά σας, έχω δώσει κατ' έπανάληψη και στον Τύπο και σε πολύλεπτες τηλεοπτικές συνεντεύξεις μου, αλλά και σε δακάδες δημόσιες συγκεντρώσεις και όμιλίες μου, έχω αναπτύξει λεπτομερώς τό θέμα. Άν σκεφθώμεν, ότι τά αξιόλογα έργα μιλάνε άπό μόνα τους, τότε και ή Έταιρεία Πολιτισμού, με δέκασις όκτώ ιδρυτικά μέλη - προσωπικότητες, σε όλη την Έλ-

λάδα, με πολυμελή παραρτήματα σε διάφορες πόλεις και με μιά συνεχή και πολυσχιδή πνευματική και καλλιτεχνική παρουσία, στο δημόσιο βίο της χώρας, κι' όλα αυτά στη διάρκεια μόνο ενός και ήμισιους έτους, άσφαλώς θα έχει να πεί πολλά...

— Μπορείτε να μου πείτε, τά είδη του έντεχνου λόγου που έχετε κυρίως καλλιεργήσει;

— Έχω άσχοληθεί και με την ίδια θα έλεγα άπόδοση με όλα σχεδόν τά είδη του γραπτού έντεχνου λόγου, δηλαδή με τό διήγημα, την ποίηση, τό μυθιστόρημα, τό λογοτεχνικό και φιλοσοφικό δοκίμιο, τη σάτυρα, τό θέατρο, τη κριτική. Βεβαίως, άπό όλα πιά πολύ άγαπάω την ποίηση και γι' αέκεί νοιώθω πώς είμαι ταγμένος.

— Δηλαδή, είστε ένας σύγχρονος έπέρ των έλληνικών γραμμάτων;

— Δέν νομίζω. Μπορεί όμως να γίνω μιά μέρα.

— Άκούω, μιά ζεστή και θα βιά χρωματισμένη μεταλλική φωνή, που διαθέτει μιά καταπληκτική εύχέρια λόγου. Είναι ένα πρόσθετο φυσικό σας ταλέντο;

— Η φωνή μου, έκφράζει την ψυχή μου, γι' αυτό γίνε-

ται άνετη κι' εύχάριστη, όπως λέτε, μόνον όταν βρίσκομαι σε ψυχική ίσορροπία και πνευματική λειτουργία. Βέβαια της έχω άφάνταστη άδυναμία. Όταν μιλάω, αισθάνομαι ένα πλήρες παρόν.

— Πιστεύετε ότι συναρπάξετε τό άκροατήριό σας, στις δημόσιες όμιλίες σας;

— Πιστεύω ότι τό έλληνικό άκροατικό κοινό, έχει ύψηλή άντίληψη και άνεπτυγμένη κρίση και πειθαρχεί στους όμιλητές που μπορούν να τό ύπερδοθούν πνευματικά, με τά στοιχεία της άληθινής γνώσης της αντικειμενικής λογικής και του βαθύ ιδεολογικού στοχασμού.

— Είσαθε άσύμμετρος με τους άνθρώπους που συνεργάζεστε;

— Όρισμένως ναι. Θα έλεγα μάλιστα πολύ άσύμμετρος. Στους τομείς της αυθαίρετης πρωτοβουλίας τους, της άνεύθυνης συμπεριφοράς τους και της κακής συνεννόησης από ύπερδουλή ή κακοπροαίρετη διάθεση. Βέβαια σε τέτοιες περιπτώσεις σταματώ άυτόματως τη συνεργασία μου και δέν έπιανόχομαι ποτέ. Άλλά με κείνους που έχουν άνήλικη άίσθηση εύθύνης και συνεργάζονται μαζί μου σοβαρά και ύπεύθυνα εκεί δέν χωράει καμιά άσύμμετρος. Άπό άκριτομήθειες έχουν φθάσει έως τό, ατία μου, άνεύθυνα σχόλια με άπόλυτα διάστρεβλωμένες ή παρεξηγημένες έρμηνείες για την στάση μου προς τους στενούς συνεργάτες μου, που μπορεί να προκαλέσουν στην κοινή άντίληψη δυ-

Συνέχεια στη σελ. 4

